

Cena 1 zł.

Cena w Czechosłowacji: 3.50 Kč.

Nal. poczt. opl. ryczałtem.

Numer zawiera 20 stronic.

ŚWIATOWID

· ILUSTROWANY · KURJER · TYGODNIOWY ·

Nr. 45 (170)

Sobota, 5. listopada 1927

Rok IV.

T R A G I C Z N Y O K R Ę T.

Do największych katastrof okrętowych, jakie notuje historia, należy ostatnia, która wstrząsnęła całym światem. Oto wspaniały luksusowy parowiec włoskiego towarzystwa „Navigazione Generale Italiana” „Księżniczka Mafalda”, wiozący około 1300 pasażerów i wielkiej wartości ładunek towarowy, rozbił się na Oceanie Atlantyckim — podobno zetknąwszy się z pozostałą po wojnie niemiecką miną podwodną — na wysokości miasta Bahia w okolicy Rio de Janeiro. Ile ofiar w ludziach pochłonęła ta katastrofa, na razie nie jest ściśle wiadomem.

Fot. R. Sennecke, Berlin.

Ministerstwo Spraw

Zdjęcia Ag. fot. „Światowida“,

P. o. Ministra Spraw Zagranicznych, Minister pełnomocny Rzeczypospolitej przy królu Italji w Rzymie, p. Roman Knoll. Na prawo w medaljonie: sekretarz osobisty min. Knolla, p. Wiktor Skiwski.

Minister Spraw Zagranicznych p. August Zaleski.

Zagranicznych.

na pl. kraj. „Alfa“.

Szef protokołu dyplomatycznego, Minister pełnomocny hr. Stefan Przeździecki. W medaljonie na lewo: sekretarz osobisty min. S. Z., b. sekr. pos. pol. w Angorze p. Aleksander Zawisza.

Ogólny widok gmachu Ministerstwa Spraw Zagranicznych przy ul. Wierzbowej w Warszawie.

Sala konferencyjna Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Dyrektor departamentu konsularnego, dr. Wacław Babiński.

Dyr. departamentu administracyjnego, płk. szt. gen. Ignacy Matuszewski.

Dyrektor departamentu politycznego, dr. Aleksander Jackowski.

Radca legacyjny, wyższy urzędnik prot. dypl. hr. Rainold Przeździecki.

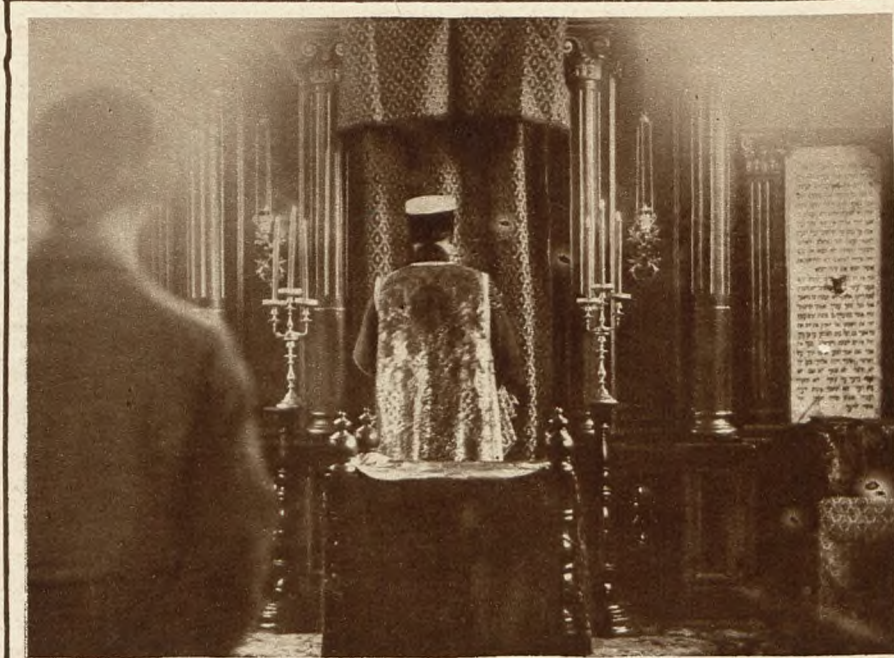

Zastępca szefa prot. dypl., radca Jerzy Jeleński z radcą prot. dypl. Zdzisławem Szczerbińskim.

Szef sekretariatu min. S. Z., radca legacyjny Marjan Szumlakowski.

ZJAZD KARAIMÓW POLSKICH W TROKACH.

Mało znana jest u nas t. zw. karaicka lub karaimska sekta żydowska. Oto w połowie wieku VIII., poniekąd na tle dawnych starobiblijnych walk Saduceuszów z Faryzeuszami, wystąpił w Babilonie niejaki Anan ben Dawid, wybitny teolog żydowski, głosząc tezę, że wyłącznym źródłem wiary żydowskiej powinien być Stary Testament, odrzucając tem samem tradycję rabinów, a przede wszystkim Talmud. Około Anana zgromadziła się wkrótce rzesza spółwyznawców, którzy od swego mistrza przybrali pierwotnie nazwę Ananitów. Prześladowani w Babilonie i Bagdadzie osiedli w Jerozolimie, gdzie utworzyli pierwszą gminę karaimską. W następnym wieku rozszerzyli się w Azji Mniejszej, w Turcji i na Krymie, skąd za czasów polskich przenieśli się do Litwy, Wołynia i Polesia, pielęgnując

naukę swego mistrza, równocześnie zaś spełniając wiernie obowiązki obywateli Rzeczypospolitej. Cała sekta jako taka, chociaż nigdy nie licząca wielu wyznawców i zwalczana lub odpychana przez talmudystów, zaznaczyła się wcale wybitnie w dziejach kultury, zwłaszcza literackiej, a to przede wszystkim na polu teologii i polemiki religijnej, pisząc głównie w językach hebrajskim i arabskim. Mało na ogół znani w Polsce zwrócili jednak na siebie uwagę tak wybitnego badacza socjologicznego Polski, jak Tadeusz Czacki, który w r. 1807 wydał w Wilnie ciekawą do dziś dnia rozprawę „O Żydach i Karaimach“. W wierności swej do Polski wytrwali przez czasy porozbiorowe, a obecnie, mimo bardzo zmniejszonej liczby wyznawców, postanowili przeprowadzić wśród karaimów polskich autokefalię,

t. zn. uniezależnić się od centralnego zarządu gmin karaimskich, rządzącego z poza Polski. W tym celu odbyli w ub. tygodniu w obecności władz państwowych w Trokach swoje pierwsze ogólnopolskie zebranie, celem wyboru naczelnego swej głowy t. zw. Hachama. Nasze zdjęcie na lewo przedstawia wychodzących z kienasy w Trokach po nabożeństwie uczestników zebrania, pomiędzy którymi są hazzan (naczelnny duchowny) trocki, Szymon Firkowicz (X) i woj. wileński Władysław Raczkiewicz (XX). Na zdjęciu naszym na prawo widać odprawione przez hazzana Firkowicza dziękiżne nabożeństwo po wyborze Hachama Seraja Ben Szapszela w kienasie karaimskiej w Trokach.

Fot. Hryniewicz, Wilno.

Ciekawa pamiątka bitwy pod Navarino. W tych dniach Grecja obchodziła uroczystie 100 rocznicę jednego z najwybitniejszych momentów jej walk o niepodległość, a mianowicie zniszczenia floty tureckiej pod Navarino. W posiadaniu jednego z przyjaciół naszego pisma znajduje się reprodukowana tutaj bransoleta, przedstawiająca w środku symboliczne emblematy, odnoszące się do tej bitwy.

Pogrzeb śp. Gustawa Daniłowskiego. Na cmentarzu powązkowskim w Warszawie odbył się pogrzeb znakomitego pisarza i walecznego obrońcy Ojczyzny, przedwcześnie zmarłego śp. Gustawa Daniłowskiego. Nad grobem przemówił powieściopisarz Wacław Sieroszewski (X).

Ag. fot. „Światowida“, zdj. na pl. kraj. „Alfa“.

Ambasador Francji we Lwowie. P. Jules Laroche wraz z małżonką, zwiedził w tych dniach zagłębie naftowe w Małopolsce Wschodniej, poczem przybył do Lwowa, którego zabytki zwiedzał w towarzystwie swego rodaka, dyr. Banku Przemysłowego Cachiera (na prawo). Zdjęcie przedstawia p. ambasadora z żoną przed domem Tow. Francuskiego we Lwowie.

Fot. C. Kordyan.

III. OGÓLNO-POLSKI ZJAZD ZIEMIANEK W KRAKOWIE.

W tych dniach obradował w sali Towarzystwa Ubezpieczeń przy ul. Basztowej w Krakowie III. ogólnopolski Zjazd Ziemianek przy licznych udziałach delegatów z całej Polski. Podajemy tutaj na lewo Radę

Naczelną Związku Ziemianek: pp. E. Czarnowska, prezes Rady Nacz. (1), M. Schmidtowa prez. okr. Zw. (2), M. Drużbacka, Lwów (3), Chłapowska, Poznań (4) i Berezina, Poznań (5). Zdjęcie na prawo

przedstawia ogół uczestniczek Zjazdu, zebranych na dziedzińcu Tow. Ubezpieczeń. Zjazd powziął szereg uchwał w sprawach narodowych i społecznych.

Ag. fot. „Światowida”, na pl. kraj. „Alfa”.

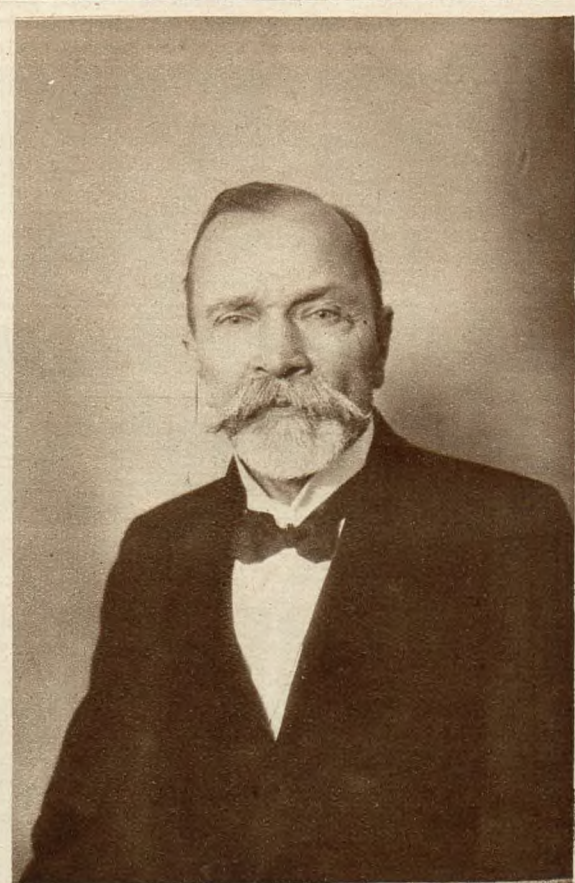
Rozłam w P. S. L. „Piast”. Wicemarszałek Senatu, długoletni działacz ludowy, sen. Jakób Bojko ogłosił manifest, występujący przeciw dotychczasowemu kierownikowi tego stronnictwa, p. W. Witosowi.

Fot. A. Pawlikowski, Kraków.

Amerykański generał w Polsce. Gen. Crozier, wybitny działacz na polu zastosowania znanej idei Taylora do przemysłu wojennego, przybył wraz z małżonką do Krakowa, gdzie nasz fotograf zajął go na tle obrazu J. Matejki „Konstytucja 3-go Maja.”

Ag. fot. „Światowida”.

Ze Zjazdu Miast Polskich w Poznaniu. Na zjeździe tym wybitne stanowisko zajął znany działacz samorządowy, założyciel Związku, prof. dr. Adolf Suligowski, b. prezes Rady Miejskiej Warszawy i b. poseł na Sejm.

Ag. fot. „Światowida”, na pl. kraj. „Alfa”.

Uczczenie gen. Żeligowskiego. Marsz. Piłsudski wydał bankiet na cześć przechodzącego w stan spoczynku gen. Żeligowskiego. Na naszym zdjęciu są obok Gospodarza (X) i gen. Żeligowskiego (1), pp. ministrowie Bartel (2), Czecho-wicz (3), Romocki (4), Niezabykowski (5), Dobrucki (6), Kwiatkowski (7), Knoll (8), Wędrzyński (9), Składkowski (10), Staniewicz (11), generałowie Konarzewski (12), Ablewski (13) i Skierski (14).

Ag. fot. „Światowida”, na pl. kraj. „Alfa”.

Pogrzeb gen. Thulliego we Lwowie. Z udziałem nie tylko władz państwowych i cywilnych, ale i najszerszych warstw miejscowego społeczeństwa, wzięło udział w pogrzebie zmarłego we Lwowie gen. Thulliego, bardzo zasłużonego w czasie walk o polskość tego miasta.

Fot. M. Münz, Lwów.

W A L K A O „K R Ó L E S T W O P O W I E T R Z A“

Na lotnisku w Tempelhof pod Berlinem odbył się w tych dniach pomiędzy lotnikami niemieckimi a francuskimi turniej o tytuł „króla powietrza”. W zawodach zwyciężył Francuz Doret nad Niemcem Fieselerem. Zdjęcie nasze u

Zwycięzcy składają dary zwycięzcy. Pobici ostatecznie Riffenowie marokańscy pochyliłi kornie czoło przed królem hiszpańskim i witają go teraz uniżenie w Maroku, składając mu w darze djadem ogromnej wartości.

Press Photo News-Service, Berlin

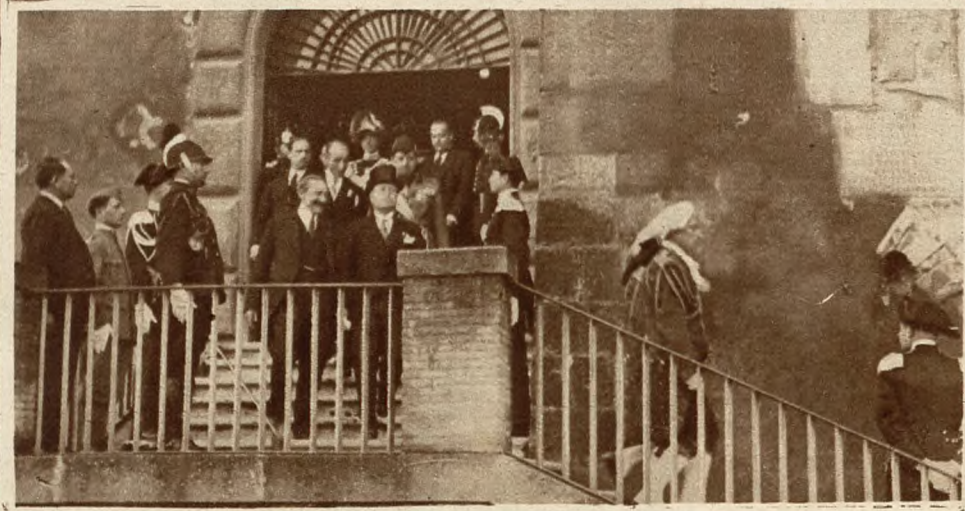
góry przedstawia Doret'a, przelatującego ponad zbitą masą samochodów — na zdjęciu na prawo widać dawnego kronprinza niemieckiego (X), przypatrującego się szybującym w górę samolotom.

Fot. Keystone, Londyn — Press Ph. N. D.

Sześciolatekni król. W tych dniach, kiedy Rumunia przechodzi wstrząs z powodu agitacji zwolenników księcia Karola, zmierzającej do powołania go na tron, prawowity następca zmarłego niedawno Ferdynanda, król Michał, obchodził właśnie sześć lat swego życia.

Fot. Keystone, Londyn.

Kongres lotniczy. W Rzymie odbywa się obecnie IV. Międzynarodowy Kongres komunikacji powietrznej. Nasze zdjęcie u góry przedstawia polską delegację pp. mjr. Missiuro, mjr. Kwiecińskiego, płk. Rayskiego i por. Czarkowskiego-Golejewskiego w towarzystwie polskiego chargé d'affaires dr. Günthera. Zdjęcie dolne daje Mussoliniego, wychodzącego z Kapitolu po uroczystym otwarciu kongresu.

Fot. La Fotografica & Porry Pastorel, Roma.

Negliż wytwornego pana.

Charakterystyczną cechą współczesnej mody jest chęć zatarcia różnic pomiędzy strojem damskim i męskim. Zaznacza się to z jednej strony w dążności do „umężczyzniania” ubrania kobiecego, z drugiej zaś wyraźnej tendencji do wprowadzania do mody męskiej walorów raczej kobiecych. Szerszy krój spodni, bardzo żywe barwy krawatów, marzenia o różnokolorowych różowych, niebieskich, szafirowych, zielonych ubraniach świadczą, że mężczyźni, znudzeni

dotychczasową monotonością swego stroju, pragną współzawodniczyć z kobietami w bajecznej kolorowości i różnorodności form. Ten kierunek będzie z pewnością kosztowniejszy i bardziej kło-

Szlafrok z marocain-satin w kwiatne desenie.

potliwy, ale snąć mężczyźni nie lękają się kłopotów toaletowych i są gotowi, tak samo jak kobiety, zmieniać co sezon barwy i krój ubrania. Podobno projektowane są dla mężczyzn fraki kolorowe, co razem z krótkimi spodniami i pończochami ma stanowić renesans mody dawniejszej, kiedy to mężczyźni, nie wciśnięci jeszcze w jednostajne ciemne ubrania marynarkowe, stroili się w żywe kolory, wstążki, koronki, błyszczące klamry, różne świecidla. Narazie te projekty ubarwienia i urozmaicenia stroju męskiego pozostają w dziedzinie marzeń, przynajmniej jeżeli chodzi o ulicę, biuro, salon. I natomiast w swojej sypialni, w gabinecie, intymnym saloniku, męż-

Pyjama do spania z błękitnego rypsu.

Szlafrok z niebieskiego jedwabiu surowego.

Pyjama do spania z crêpe de chine w pasy czerwone i niebieskie.

niczem nie przypominał pocziwego, starodawnego stroju dzia-dunia, któremu towarzyszyła nieodzowna szlafmyca i fajka na długim cybuchu. Trzecią odmianą negliżu męskiego jest bonżurka, którą się nosi do zwykłych spodni, która o tyle różni się od bluzki pyjamowej, że posiada charakter więcej towarzyski. Nie jest to oczywiście strój salonowy, w którymby można przyjmować wszystkich gości, ale w całym szeregu wypadków osoby dobrze znajome w bonżurce przyjąć można bez narażenia się na zarzut, że się jest „rozebrany”. Bonżurki są też zwykle robione z materiałów solidniejszych i są cieplejsze aniżeli pyjamy, to też znajdują największe zastosowanie w zimie. Co się tyczy barw i deseni, to idą one również w kierunku ogromnego urozmaicenia i ożywienia. Tendencja ta mody odpowiada widocznie duchowi czasu. Jaga.

Pyjama kimonowa z japońskiego jedwabiu surowego.

czyżna daje wyraz swej tęsknocie do barwności, błyszczących materyj, efektownych linii, przywdziewając, tak jak i kobieta pyjamę. Krój pyjamy męskiej zasadniczo różni się bardzo mało od damskiej. Co zaś się tyczy materiałów i deseni, to niema właściwie żadnej różnicy. Te same błyszczące satyny, lub delikatne jedwabie, te same brokаты, lamy, w duże kwiatne desenie lub fantazyjne arabeski. Może jedyna różnica w tem, że mężczyźni swoich pyjam nie przybierają piórami, ani futerkiem, ani też koronkami. Należy przede wszystkim rozróżniać dwa rodzaje pyjam: pyjamę, w której się śpi i pyjamę, w których chodzi się po domu i ewentualnie przyjmuje bardzo poufnych gości. Oczywiście pyjamy do spania są zrobione przeważnie z materiałów tańszych. Obok pyjam ubranie negliżowem mężczyzny pozostaje szlafrok, który jednak ustępuje na drugi plan wobec faworytalnej pyjamy. Szlafroki lubią specjalnie starsi panowie, chociaż ubierają je również i młodzi, ale zawsze zwracają uwagę na to, aby ten szlafrok był zrobiony z jakiejś specjalnie pięknej, barwistej, błyszczącej materji tak, aby w

Z E Ś W I A T A F I L M U.

Wszyscy bywalcy kinowi znają doskonale Johna Gilberta, aktora i reżysera zarazem, którego przystojna a zarazem myśląca twarz oczywiście przede wszystkim kobiet uwagę na siebie zwraca.

Metro Goldwyn Mayer.

Biust niezapomnianego Valentino. Włoski rzeźbiarz Umberto Pedretti wystawił w Los Angeles udatny biust Rudolfa Valentino. (Na naszym zdjęciu twórca jest na lewo od swego dzieła, na prawo zaś stoi brat Rudolfa Valentino).

Press Photo News-Service, Berlin.

Marszałek Piłsudski w filmie. Z filmu „My Pierwsza Brygada” nakręcono już dwutysiąc metrów. Podajemy tutaj scenę w Druskienikach, gdzie reżyser p. Piekarski gra rolę Komendanta, obok niego zaś stoi dyr. „Klio-Filmu”. p. Bigost.

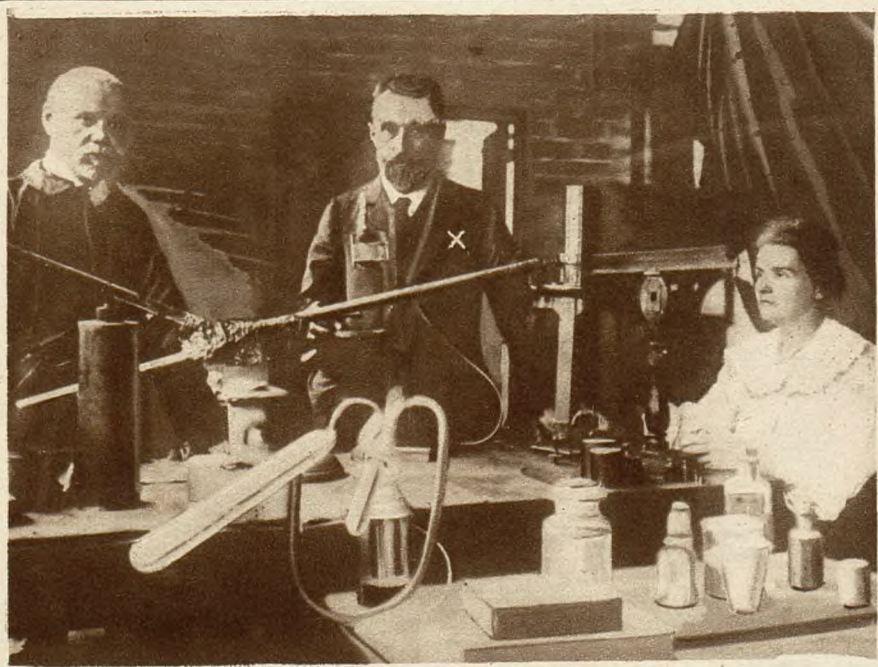
Polski aktor filmowy w drodze do Indji Wschodnich. W tych dniach opuścił Londyn, udając się do Indji Wschodnich p. Jan Kucharski, b. aktor polski a obecnie szef „British Pacific Company”, z której

ramienia dokona tam zdjęć do wielkiego filmu „Smaragd Wschodu”. Zdjęcie nasze na lewo przedstawia p. Kucharskiego (X) na dworcu londyńskim podczas pożegnania z korespondentem krakowskiego

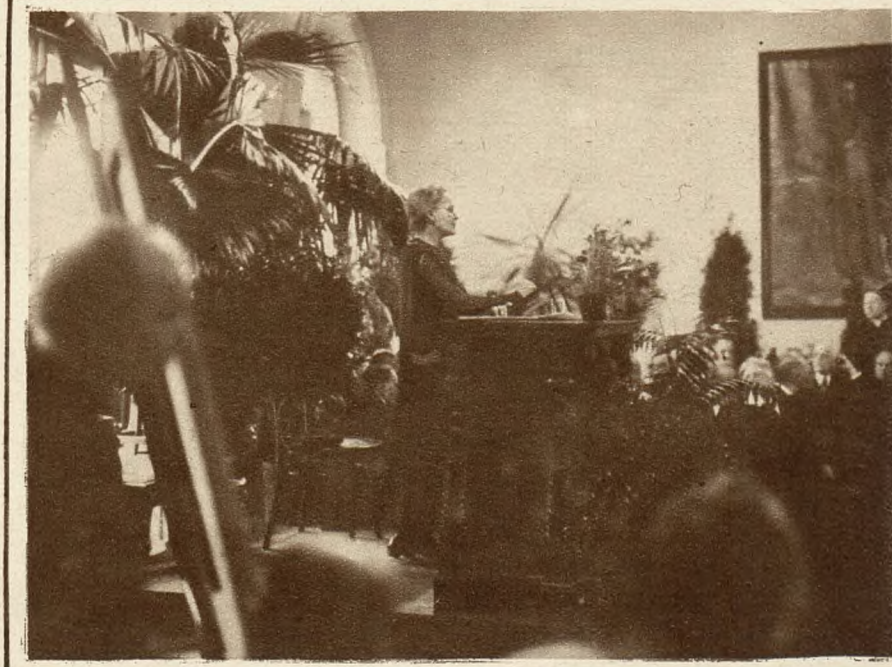
„Ilustrowanego Kurjera Codziennego” p. Charapem (X X). Na prawo od tego zdjęcia reprodukuje fotografię p. Kucharskiego (pseudonim: Joshua Kean), uprzejmie nam dedykowaną.

ZNAKOMITEJ RODACZCE, P. CURIE SKŁODOWSKIEJ NA JEJ SZEŚĆDZIESIĄTE URODZINY (7 LISTOPADA).

Fotografia p. Marji Curie-Skłodowskiej z r. 1898, pracującej razem ze swoim mężem Piotrem, zmarłym w r. 1906 (X), w pracowni paryskiej nad badaniami radium i nowego, przez nią odkrytego pierwiastka (polonium).

Fot. Atlantic, Berlin

P. Curie-Skłodowska, przemawiająca w wielkiej auli Uniwersytetu Warszawskiego, w czasie swego pobytu w naszej stolicy w czerwcu 1925 r.

Ag. fot. „Światowida”, na pl. kraj. „Alfa”.

Portret p. Curie-Skłodowskiej, zdjęcie, dokonane na tle warszawskim w czasie jej pobytu w Polsce w r. 1825.

Ag. fot. „Światowida”, zdj. na pl. kraj. „Alfa”.

P. Ewa Curie, młodsza córka p. Marji Curie-Skłodowskiej, ciesząca się w Paryżu dużym uznaniem jako pianistka.

Fot. Atlantic, Berlin.

P. Irena Curie, starsza córka p. Curie-Skłodowskiej, śladem swoich rodziców pracująca na polu chemji naukowej.

Ag. de la Presse Illustré w Paryżu.

P. Curie-Skłodowska (X), przemawiająca na zebraniu, w r. 1925 urządzonem w paryskim Towarzystwie lekarskiem na jej cześć.

Ag. de la Presse Illustré w Paryżu.

NOWE FRESKI W KATEDRZE ORMIAŃSKIEJ WE LWOWIE.

J. H. Rosen: Zwiastowanie Najświętszej Marji Panny.

J. H. Rosen: Św. Jan Chrzciel.

Do najcenniejszych zabytków sztuki lwowskiej należy bezspornie Katedra Ormiańska, której Arcypasterz, Metropolita Józef Teodorowicz, w tych dniach

szem mieszczaństwie poczesne miejsce. Nie więc dziwnego, że wcześniej już zapragnęli mieć swoją własną świątynię. Pierwszą wzniesiono podobno już

tylko nie razły, lecz owszem, dostrojone harmonijnie, złożyły się na ogromnie rzadką na ziemiach polskich całość, urozmaiconą, a równocześnie stylowo zgodną. Najazdy obce i bohaterskie boje Lwowa w obronie polskości i katedrze ormiańskiej niemało przyczyniły szkody. Podupadła ona, a restauracja, dokonana w w. XVIII. uratowała wprawdzie jej istnienie, ale równocześnie nałożyła jej obcy, barokowy charakter. Ks. arcybiskup J. Teodorowicz od chwili, gdy objął tę wysoką godność, postanowił przywrócić swojej katedrze jej dawny architektoniczny charakter, usuwając barokowe naleciałości, równocześnie jednak pokryć jej ściany nowoczesnymi, z dawnym charakterem harmo-

J. H. Rosen: Pogrzeb św. Odillona.

obchodził właśnie jubileusz swojej sakry biskupiej. Polscy Ormianie odgrywają w historii „Lwiewo Grodu” wcale znaczną rolę i zdawna zajmowali w tamtej-

z końcem XIV. w., niewiadomo, czy z drzewa, czy z kamienia. Późniejsze wieki dodawały do głównego zrębu świątyni rozmaite przydatki, które jednak nie-

nizującymi freskami. Niemalogo trudu i niejednej walki z przeciwnymi poglądami potrzeba było, zanim myśl ta wcieliła się w czyn. Dzisiaj jednak całkowite jej przeprowadzenie, chociaż jeszcze nie dokonane, jest już zapewnione. Również jest już dzisiaj pewnem, że powoławszy do prac malarskich w katedrze pana J. H. Rosena, ks. Metropolita Teodorowicz dokonał szczęśliwego wyboru. Z próbek, jakie z tych malowideł tutaj zamieszczamy, widać, że p. Rosenowi udało się połączyć harmonijnie nastrój religijny z duchem artystycznym, oryginalność pomysłu z właściwym na tem miejscu archaistycznym stylizowaniem.

J. H. Rosen: Ofiara Izaaka.

J. H. Rosen: Święci Jerzy, Cyprjan, Błażej, Dyjonizy i Pantaleon.

J. H. Rosen: Święty Idzi, broniący zwierząt przed myśliwymi.

NOWOŚCI POLSKICH SCEN

Premiera komedji L. Vermeuilla „Radość Kochania” w Teatrze Letnim w Warszawie: Scena aktu II. z pp. Cwiklińską i Brydzińskim.

Sketch „Noc Poślubna” w nowo otwartym Teatryku artystyczno-literackim „Karuzela” — pp. Macherscy.

„Nowi Panowie” Flersa i Croiseta w Teatrze Polskim dr. A. Szyfmana w Warszawie: Scena z aktu I. z pp. M. Modzelewską i St. Stanisławskim.

„Turandot” C. Gozzi'ego (1720—1806) w Teatrze miejskim im. J. Słowackiego w Krakowie: scena z Prologu z pp. Karczewskim, Komornickim, Żurowskim i Surzyńskim.

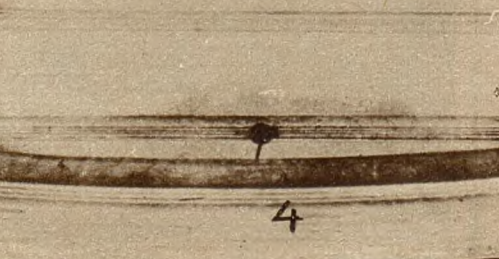
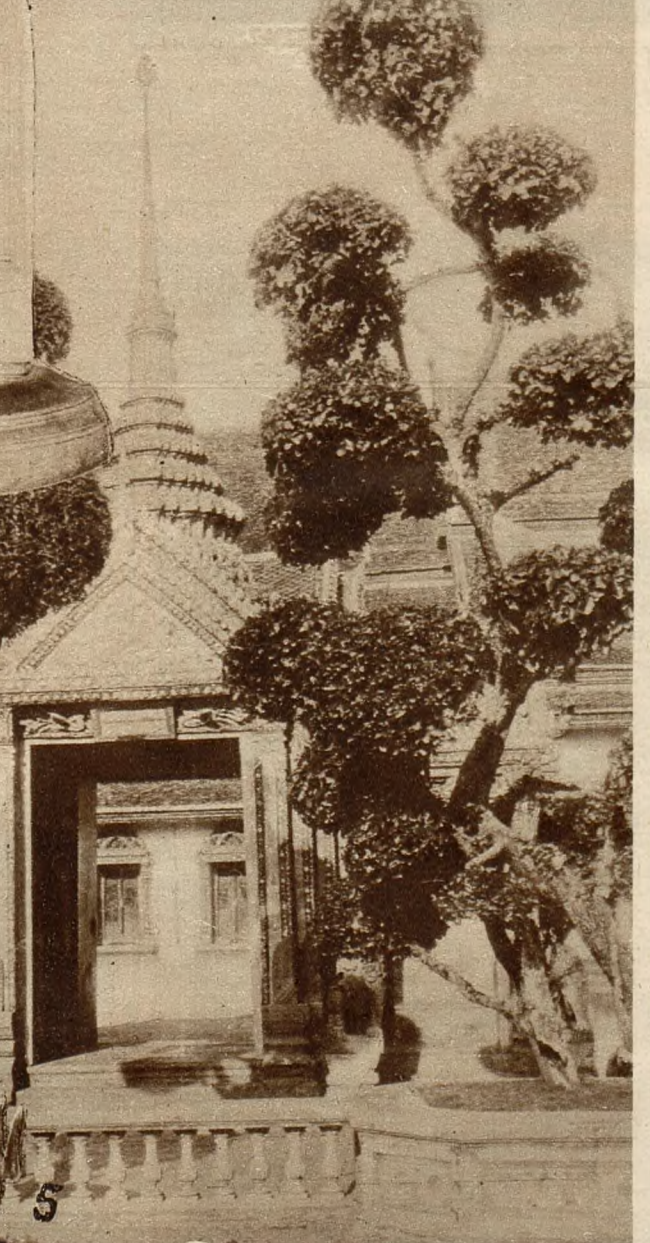
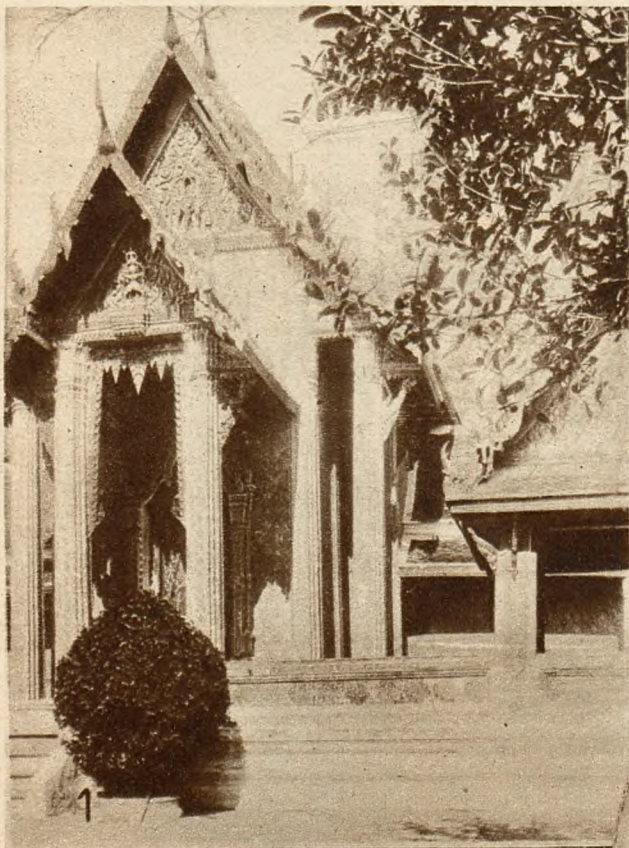

Znakomita śpiewaczka Ewa Bandrowska-Turska w tytułowej partji w Operze L. Delibes'a „Lakme” w Operze Wielkiej w Warszawie.

„Turandot” C. Gozzi'ego (w ostatnich czasach głośny z powodu operowej przeróbki R. Straussa) w Teatrze miejskim im. J. Słowackiego w Krakowie. p. J. Hańska w roli tytułowej.

W OSTATNIEM KRÓLESTWIE STAREJ AZJI. Presse Photo — N. D. —

Nowoczesne idee parlamentaryzmu i demokracji wtargnęły już nawet i do Azji. Minęła dawna świetność absolutnych monarchii, w których panujący, nie krępowany żadną kontrolą, państwo swoje z całym jego martwym i żywym inwentarzem uważał za swoją prywatną własność. Skutki tego absolutyzmu były niewątpliwie bardzo często tak opłakane a nawet oburzające, że nikt jego powrotu nie pragnie. Ale wspomnieć trzeba i o tem, że jedynie dzięki temu absolutyzmowi, dzięki niekrępowanemu żadną kontrolą czerpaniu pieniędzy przez panującego ze skarbu państwa — co prawda zwykle kosztem krawego potu poddanych. — powstały te budowle, które do dziś dnia nie tylko są sztuką, ale i swoim przepychem budzą powszechny zachwyt. Ostatnią pozostałością takiej absolutnej monarchii jest królestwo Siamu w Azji, od wieków pozostające pod nieograniczonymi niezmienionymi rządami dynastji, której poddani na szczęście dla niej nie są jeszcze „zarażeni” ideami „nowoczesnymi” i absolutyzm ten cierpliwie znoszą. Stąd stolica tego państwa, miasto Bangkok (około 700.000 mieszkańców) zadziwia turystę wspaniałością i przepychem swoich świątyń i pałaców. Co więcej, bogactwo to nie pochodzi z

jakichś bardzo odległych czasów. Przepych egzotycznych rodzajów drzewa, błyszczących tysiącami barw klejnotów i lśniącego złota łączy się tutaj z wybujałością flory, a łączy w całość, wywołując istotnie artystyczne wrażenie. Oto kilka widoków ze stolicy tego królestwa starego autoramentu.

1. Wejście do świątyni w pałacu królewskim w Bangkok. Drewniane ściany wykładane perłową macią i złotymi arabeskami. — 2. Statua głodującego Buddy. Na postumencie z drzewa posąg z brązu z inkrustowaną perłową macią. — 3. Sala tronowa w królewskim pałacu. Tron ze złota, wysadzany drogim kamieniami, za nim wspaniały ołtarz olbrzymiej wartości materialnej, na tle gobelinu ściennego. — 4. Symbol Siamu: Smok, nad sadzawką marmurową w ogrodach królewskiego pałacu. — 5. Wejście do dziedzińca świątyni w królewskim pałacu, na tle egzotycznych bujnych drzew, sztucznie przyszyronych. — 6. Wejście do wielkiej świątyni, poświęconej bożkowi Buddzie. — 7. Galeria posągów Buddy z kosztownego drzewa z metalową inkrustacją.

NAJPIĘKNIEJSZE DZIECKO POLSKI

KONKURS ROZPISANY PRZEZ FABRYKĘ PUDRU DLA DZIECI „HYGENOL“.

Rozpisany przez fabrykę pudru dla dzieci „HYGENOL“ konkurs na najpiękniejsze dziecko Polski — szczegółowe warunki konkursu podaliśmy już w numerze 42 i 43 „Światowida“ — wywołał żywe zainteresowanie, którego wyrazem są nadesłane już licznie do redakcji konkursowe fotografie. Przypominamy po krótku, że fotografie dzieci od jednego roku do czterech lat należy nadsyłać pod adresem „Światowida“ w Krakowie z dopiskiem: „Na konkurs piękności dziecka“. Nagrody wyznaczone są następujące:

1. Nagroda. Zegarek złoty damski światowej sławy marki Schaffhausen dla matki i medalionik złoty z brylantem dla dziecka. — **2. Nagroda.** Najlepszy zegarek szwajcarski marki „Silvana“ złoty, damski, dla matki i medalionik złoty z szafirem dla dziecka. — **3. Nagroda.** Najlepszy szwajcarski zegarek marki „Silvana“ srebrny, damski dla matki i medalionik złoty dla dziecka. — **4. Nagroda.** Jak nagroda 3-ia. — **10 nagród dalszych.** Roczny abonament „Światowida“ bezpłatnie. — **10 nagród dalszych.** Po 1 tuż. pudru dla dzieci „Hygenol“. — **10 nagród dalszych.** Po 1/2 tuż. pudru dla dzieci „Hygenol“.

Rozpoczynając w niniejszym numerze reprodukowanie nadesłanych fotografii, dodajemy wreszcie, że na końcu konkursu odbędzie się głosowanie załączonymi kartkami. Przysyłajcie, jak najrychlej fotografie i zbierajcie kartki głosowania.

Karta głosowania:

Najpiękniejsze dziecko jest Nr.

Poświęcenie dzwonów w Konarzowie. W ubiegłym tygodniu odbyło się w Konarzowie (Wielkopolska) poświęcenie nowych dzwonów, fundowanych przez Romana ks. Czartoryskiego oraz parafjan, przeznaczonych dla kościoła parafialnego miejscowego. Poświęcenia dokonał ksiądz infułat Meysner. Nasze zdjęcie przedstawia zebrane po poświęceniu osoby, pomiędzy którymi są pp. Jordan (1), ks. Czartoryski (2), ks. inf. Meysner (3), Jordanowa (4), ks. Czartoryski (5), ks. kan. Niziński (6).

Ag. fot. „Światowida“, z tj. na pl. kr. „Alfa“.

Rocznica sakry biskupiej Papieża Piusa XI. W katedrze św. Jana w Warszawie umieszczoną została w tych dniach tablica pamiątkowa z następującym napisem: „Dnia 28. października 1919 arcyb. Aleksander Kakowski, ozdobiony purpurą, tutaj jako konsekратор przyłączył do godności biskupiej Nuncjusza Apostolskiego Rattiego, imieniem Achillesa, któremu była powierzona czynność wizytowania Polski, którego dziś R. świat pozdrawia imieniem Piusa XI. Wieczna pamięć będzie chwalić jego wielkie serce.“

Ag. fot. „Światowida“, na pl. kraj. „Alfa“.

Tragiczne zawody konne. Podczas biegu myśliwskiego 7. pułku strzelców konnych w Poznaniu, odbytego dnia 26. października zginął tragiczną śmiercią mjr. sztabu gen. Zająłko. Podajemy tutaj na lewo portret Zmarłego, obok zaś fragment tego biegu z pp. por Sitkiem i Głabinówną.

Fot. Margraf i Popek, Poznań.

Ręce starzejące się prawidłowe i odziedziczone.

Stare, nieprzejrzyste hipotezy błędną i gasną dziś w świetle nauki. Już nie po linii teoretyzowania kroczy wiedza, bo skupiwszy w swym arsenale ogromne zasoby, śmiało może zwrócić swe dążenia do prostej prawdy. Wiadomo, że skóra rąk schnie i marnieje znacznie wcześniej, zanim na twarzy ukażą się objawy starości. Przyczyny tego zjawiska nie należy szukać na powierzchni skóry, lecz w jej głębszych warstwach, szczególnie w naczyniach krwionośnych. A mimo to sądzą laicy, że dla pielęgnowania i zapobiegania starzeniu się rąk wystarczy natłuszczenie naskórka i to — byle jakim kremem. Ręce winno się codziennie masować od końców palców ku górze, przy zastosowaniu ucisku i to nie tłuszczeniem w postaci zwykłego kremu, lecz kremem wybitnie tkanki ożywiającym. Po wymasowaniu zatem rąk ożywym kremem „Oxa“ Dra Lustra, zanurza się natłuszczone ręce do gorącej wody, poczem dopiero zmywa się tłuszczone mydłem np. neutralnym lub śmietankowym „Miraculum“. Zalegiem wzmiankowanym powinni posługiwać się nie tylko starzejące się, lecz dla celów zapobiegawczych i — młodzi, ponieważ ręce w ten sposób pielęgnowane odznaczają się nadzwyczajnie młodocianą świeżością. Czerwone, odziedziczone ręce masuje się również kremem „Oxa“, atoli należy je kąpać przez 5 minut w gorącej wodzie, rano i wieczorem, przed masażem. Obcisłe rękawiczki wpływają ujemnie na cyrkulację krwi rąk, zwłaszcza odziedziczonych.

— Dołączył pan do zgłoszenia bardzo skuteczną rekomendację — przywitał przybyłego mr. Preece. Czem mogę panu służyć?

— Chciałem otrzymać pracę w pańskim zakładzie.

Mr. Preece badawczym wzrokiem zmierzył kandydata, który wyglądał na kolegę młodego Vanderbilt'a i spytał krótko:

— Czego pan się uczył do tej pory?

— Wielu rzeczy, sir. Przedewszystkiem starania się o samego siebie.

Mr. Preece uśmiechnął się. Przyjaciół Vanderbilt'a napewno nie był zmuszony zarabiać na życie w tak młodym wieku... — pomyślał i spytał ironicznie:

— Cóż więc pan robił na przykład?

— Zaczęłem jako chłopiec gazeciarski, byłem potem na fermie na zachodzie przy maszynach. Potem czas jakiś pracowałem w Armour and Company. Obecnie zaś pragnęłbym...

Teraz mr. Preece zorientował się, skąd zna nazwisko Johna Workmanna. Ze stosu czasopism wydobyl numer „Heralda“, w którym ogłoszone były sprostowania o rzeźni chicagowskiej Armour and Company.

— Czy to pan pisał? — spytał.

— Yes, sir.

Mr. Preece milczał chwilę. Potem doszedł do wniosku, że ten młody kandydat pochodzić musi z jakiejś zamożnej rodziny. Widocznie stosunki łączą go z najbardziej wpływową prasą nowojorską. Zresztą czyż synowie właścicieli dzienników nie zaczynali w Ameryce kariery jako prości reporterzy? Umieszczając Workmanna u siebie w zakładzie napewno dogodzi jednemu z Vanderbiltów... Wreszcie zakłady Forda są tak wzorowe, że można je każdemu pokazać...

Te wnioski wpłynęły decydująco na mr. Preece'a. Spytał tylko chłopca:

— A jakiego rodzaju zajęcia życzy pan sobie w naszych zakładach?

— Wybór zależy od pana. Najchętniej pracowałbym w tym dziale, w którym mógłbym się czegoś pożytecznego nauczyć.

Odpowiedź chłopca rozwiała ostatnie wątpliwości naczelnego dyrektora. Był przekonany, że ma przed sobą ucznia z kolegium Harvard, albo też Yale College. Wolał jednak w rozmowie nie zahaczać o ten szczegół. Wziął wizytówkę, napisał na niej parę słów i wraz z kartką Vanderbilt'a oddał ją Johnowi Workmannowi, wydając krótkie polecenie.

— Proszę zgłosić się jutro o godzinie dziewiątej do mojego pierwszego asystenta mr. Reppington'a. Otrzyma pan tam miłe zajęcie.

Mr. Preece kiwnął głową na znak pożegnania, ale John Workmann w progu jeszcze odwrócił się i spytał:

— A czy mogę spytać, jakie wynagrodzenie otrzymam za swoją pracę?

Pytanie to znów zastanowiło głęboko naczelnego dyrektora, odpowiadało ono zupełnie obrazowi, jaki wytworzył się w jego myślach o Workmannie, jako o bliskim rodzinie Vanderbiltów. Ci bogacze za nic w świecie nie pracowaliby za darmo. Twierdzili bowiem, że tylko ludzie wtedy uwierzą im w ich rzetelną pracę, gdy mogą wylegitymować się zarobionymi dolarami. Odpowiedź więc bez wahania:

— Mr. Workmann, pańska płaca wyniesie dwadzieścia pięć dolarów tygodniowo i tantieme, której wysokość zależeć będzie od pańskiej pracy.

Na pożegnanie naczelnego dyrektora podał chłopcu rękę. Ten uściśnął ją i w ten sposób został zupełnie formalnie do pracy w zakładach Forda zaangażowany.

Rozdział XXI.

Od czterech tygodni John Workmann pracował w biurze taylorzyzmu zakładów Forda.

Przed dwudziestu czterema tygodniami, pewien mąż, którego wyrocznia delficka uznała za najmądrszego z Greków, powiedział:

— „Nic nie wiem, tylko to wiem, że nic nie wiem.“

John Workmann nigdy nie słyszał o Sokratesie. Powyższe jednak zdanie mimowoli cisnęło mu się na myśl na nowym stanowisku. Dotychczas sądził, że rozumie się już na niejednej, a chyba na tak prostej rzeczy, jak załadowanie lub wyładowanie wozu kolejowego, albo obsługa maszyny. Ale na nowej placówce z dnia na dzień dochodził do przekonania, że i te najprostsze rzeczy nie są mu zupełnie znane.

Mr. Reppington, do którego chłopiec zgłosił się z kartą naczelnego dyrektora, wręczył mu zaraz pierwszego dnia gruby plik akt.

— Mr. Workmann, musi się pan dużo jeszcze uczyć, zanim będziemy mieli z pana jakiś pożytek — mówił nowy szef. Daję panu osiem dni czasu dla gruntownego przestudjowania tego pliku akt. Jednakże, niech pan pamięta, że samo studjum nie wystarcza.

Rys. A. Żmuda.

Nagle przed oczyma szofera w miejscu, gdzie ściana zamykała salę, ukazał się pejzaż szerokiej, prostej drogi.

Musi pan równolegle z tem zaznajomić się z naszym zbiorem narzędzi, w pierwszej zaś linii z tym oddziałem, w którym znajdują się narzędzia wymienione właśnie w tych oto broszurach. Po drugie, musi pan pilnie uczyć się do tego biura, gdzie dokonują się eksperymenty podstawowe naszych metod psychotechnicznych. Po trzecie, nie wolno panu rozpraszać uwagi, lecz musi pan cały swój umysł nastawić w jednym kierunku. Po ośmiu dniach porozmawiamy...

Po tym dobitnym wstępie, John Workmann wziął się do wytężonej pracy. W aktach znalazł przede wszystkim krótko zebrane wiadomości o sposobie nabierania łopata drobno materiału. Taką pracę widział chłopiec setki razy na placach budowy lub na dworcach. W Nowym Yorku wykonywali ten prymitywny rodzaj roboty świeżo przybyli emigranci, którzy mało jeszcze umieli po angielsku. Skoro jednak coś nie coś pochwytały angielszczyzny, już uciekali, szukając innego, bardziej myślącego i intratnego zajęcia. John Workmann znał te roboty ziemne i to nabieranie łopata materiałów jako najniższy rodzaj pracy ludzkiej. Tu w zakładach Forda zrobiono z tego kompletną umiejętność. W ogólnej części broszury zaznaczono, że przy pracy łopata muszą być w równowadze trzy czynniki: człowiek, narzędzie i materiał. Materiał był z góry określony. Musiano tedy dla różnorodnych materiałów skonstruować odpowiednie łopaty i z dużej ilości ludzi, którymi rozporządzano, wybrać te tylko jednostki, które budową swoją fizyczną najlepiej nadawały się do tego rodzaju czynności.

Łopata składała się z blachy i styliska. Blachę musiano zarówno co do kształtów, jak i wielkości dostosować do objętości nabieranego materiału i do jego ciężaru gatunkowego. Stylisko musiało być dla robotnika dogodne.

John Workmann poznał w New Yorku kilku robotników ziemnych. Wiedział, że posiadali oni własne łopaty lub ryskale i innym narzędziem bezwarunkowo nie chcieli pracować. Dzisiaj nabierali nimi koks, jutro kamień tłuczony, raz kopali piasek, drugi raz ciężki grunt kamienisty. W broszurze zaś znalazł John rysunki trzydziestu różnych rodzajów łopat, tyleż ryskali i widel. Każdy rysunek zaopatrzone był uwagą, dla jakiego materiału nadaje się narzędzie. Obok zaś były wykresy, przedstawiające krzywe, dziwnie skomplikowane linie, które dokładnie wyznaczały ruch, jaki miał robotnik łopata wykonywać. Na końcu znajdowały się niezmiernie długie szeregi liczb, zawierające wyniki doświadczeń, przedsięwziętych z temi narzędziami. Specjalnie wyszukani robotnicy pracowali nimi podług zegara i pod kontrolą. Wydatność pracy w liczbach porównywano z analogiczną wydatnością dawnego robotnika, pracującego starym narzędziem i wszędzie ukazało się wzmoczenie produkcji prawie w czwórnasób.

To zestawienie przemawiało silnie do przekonania chłopca. Poznał, że te nowości i badania składały się w rezultacie na gwałtowne wzmoczenie wydatności pracy i od tej pory rzucił się z zapałem do studjów na tem polu. Całe godziny spędzał chłopiec teraz w doświadczałni, gdzie poddawano próbom nowe narzędzia do robót ziemnych i dokonywano z nich zdjęć kinematograficznych. Był obecny przy tem, jak dwadzieścia zdjęć dokonanych w jednej sekundzie znacznie powiększono i ułożono obok siebie dla opracowania. Wtedy też zrozumiał, skąd wzięły się w broszurze owe osobliwe wykazy. Dziesięciu najrzeczniejszych robotników pracowało kolejno po sobie przez przeciąg godziny, przyczem robiono zdjęcia z ich ruchu. Notowano skrzętnie, ile każdy z tych robotników wykonał pracy w ciągu jednej godziny i zestawiano to z krzywą linią ich ruchów, odtworzonych na zdjęciu. Okazywało się z reguły, że ludzie, przy których pracy uzyskano najlepsze wyniki, pracowali wedle nader prostych i harmonijnie związanych ze sobą ruchów. Tak wynikały same przez się krzywe wzorowe, które obrano jako obowiązujące ruchy dla reszty robotników.

Skoro naznaczonych osiem dni minęło, mógł już John Workmann złożyć mr. Reppingtonowi sprawozdanie. W czasie rozmowy ze swoim szefem nie mylił się w odróżnianiu różnych narzędzi, pamiętał osiągnięte nimi rezultaty i mógł nawet podać kierunki, w jakich mogły nastąpić dalsze ulepszenia.

— All right, mr. Workmann, możliwe, że pan się nada dla nas... Proszę wziąć teraz tę drugą broszurę — rzucił mr. Reppington.

Mylił się John Workmann, sądząc, że postąpił chociażby jeden krok naprzód w olbrzymiej pracy, która na niego czekała.

Druga broszura traktowała, w analogiczny sposób jak i pierwsza roboty stolarskie, ilość zaś narzędzi była tu znacznie większa.

W trzecim tygodniu chłopiec studjował roboty ślusarskie, w czwartym formierskie i odlewnicze. Gdy znów stanął przed mr. Reppingtonem, ten wyegzaminował go gruntownie.

— Dobrze, mr. Workmann, przyswoił pan sobie podstawowe wiadomości systemu Taylora. Teraz musi pan przez następny miesiąc pracować w laboratorium psychotechnicznym. Potem... zobaczymy.

Praca w psychotechnicznym laboratorium wzbudziła dopiero prawdziwy podziw u Johna Workmanna.

W laboratorium tem gromadziły się setki kandydatów. Każdy z szukających pracy w zakładach Forda musiał poddać się tu badaniu. Masowo zjawiali się tu szoferzy, gdyż zakłady Forda mogły olbrzymią ich ilość zatrudnić.

Teraz dopiero John Workmann usłyszał, że w zakładach Forda wykonywano trzy tysiące samochodów dziennie. W trzystu dniach roboczych w roku wychodziło z warsztatów dziewięćset tysięcy samochodów.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

POLSKI SKAUT W WASHINGTONIE.

JAK PRACUJE JAN KIEPURA.

P. Jerzy Jeleński, z którego harcerskiej wycieczki naokoło świata podawaliśmy już zdjęcia, przybył do Washingtonu, gdzie przyjął go prezydent Stanów Zjednoczonych p. Coolidge. Nasze zdjęcie przedstawia p. Jeleńskiego (1) w towarzystwie posła Rzeczypospolitej p. Ciechanowskiego (2) i prezydenta Skautów washingtonskich L. A. Snead (3) przed Białym Domem, rezydencją prez. Coolidge'a.

Znakomity nasz rodak, sławny dzisiaj już na całym świecie tenor Jan Kiepus, niemało musi się napracować, dyktując swemu sekretarzowi odpowiedzi na niezliczone listowne i telegraficzne zaproszenia na występy w Europie i Ameryce.

Fot. Fürst, Wiedeń.

Licytacja „polskich” słoni w Afryce. W kraju Nyassa w Afryce Wschodniej żyje przyjaciel naszego pisma, Polak p. Waśnicki, który miał do niedawna na swojej farmie kilka słoni. Udając się w dalszą podróż do „pól diamentowych”, p. Waśnicki sprzedał swe słonie, osiągając za nie wysoką sumę 1.450 funtów szterlingów t. zn. przeszło 7000 dolarów. Fotografję tych słoni nadesłał nam z kraju Nyassa również Polak p. Racki.

Fot. I. Racki, Nyassa.

Delegaci sanitarni w Niemczech. Delegowani przez odnośne rządy, m. i. i rząd Polski lekarze przybyli na Międzynarodową Konferencję Sanitarną w Düsseldorfie. Na naszym zdjęciu widać m. i. del. duńskiego prof. Madsen'a (1), del. niemieckiego Hanicha (2), del. japońskiego dr. Tsurumi (3), del. włoskiego dr. Pantaleoni (4) i del. polskiego dr. Bolesława Śalaka, nacz. wydziału zdrowia w Tarnopolu (5).

Ostatecznie ustalenie granicy polsko-czeskiej. W Paryżu podpisała konferencja polsko-czeskosłowacka niedawno ostateczne uregulowanie granicy pomiędzy dwoma państwami. Na naszym zdjęciu stoją pp. (od lewej) inż. Gryglaszewski, inż. Niedzielski, mjr. Romaniszyn, przew. del. pol. dr. Goetel, oraz delegaci czesko-słowaccy inż. Roussek, inż. Rouhik i inż. Veverka.

S. Londyński, Paryż.

J. LUKASCHIK
FABRYKA MYDŁA 420
TARNOWSKIE GÓRY.

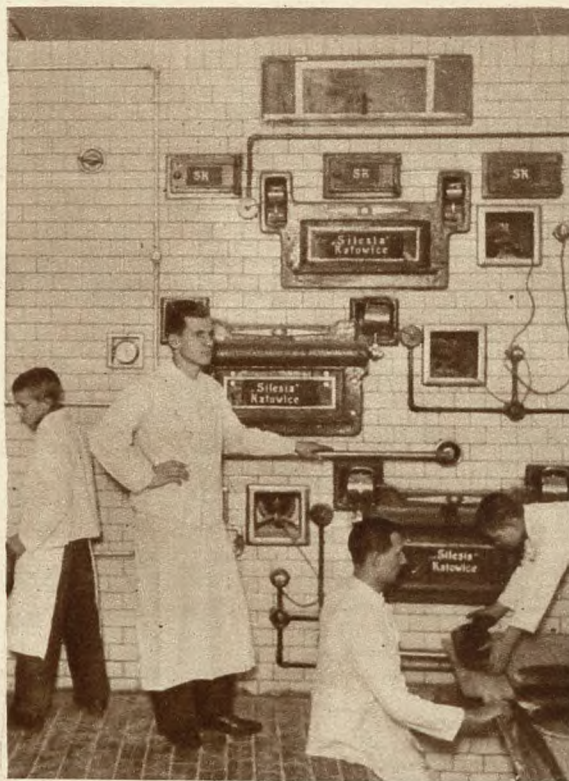

Jubileusz znakomitego chemika. W tych dniach francuski świat naukowy obchodził uroczyste setną rocznicę urodzin Marcellego Piotra Berthelota (1827—1907), znakomitego chemika i polityka. Nasze zdjęcie przedstawia pomnik wielkiego Francuza przed College de France w Paryżu.
Service de Presse, Paryż.

Śmierć Prymasa Irlandji. W ubiegłym tygodniu zmarł Prymas Anglii, kardynał O'Donnell, potomek starego historycznego rodu irlandzkiego.

Fot. Atlantic, Berlin

ZJEDNOCZONE ZAKŁADY BUDOWY PIECÓW PIEKARSKICH SILESIA

sp. z ogr. odp.

Centrala: KATOWICE, ul. Wojewódzka 22

TELEFON 17-91

*

Firma ta wystawiła wielkim nakładem kosztów oraz pracy na wystawie Gospodarczo-Spożywczej w Katowicach wzorowo urządzony pawilon, w którym mieściły się maszyny, oraz piece piekarskie najnowszej konstrukcji. Szerokie warstwy publiczności, zwiedzające wystawę, miały możliwość ujrzenia wzorowo urządzonej piekarni. Rycina nasza przedstawia jeden z najnowszych pieców konstrukcji firmy „Silesia”. Na wystawach w Lipsku, Rzymie, Paryżu oraz ostatnio w Katowicach firma nagrodzona została najwyższymi nagrodami w postaci Złotych Medali.

485

Do najładniejszych pawilonów na Ogólnokrajowej Wystawie Gospodarczo-Spożywczej w Katowicach należał pawilon fabryki mydła „D. Czwiklitzer”-Katowice. Z daleka już rzucała się w oczy marka fabryczna (2 lwy z literami C. Z. W.), umieszczona na czterech kolumnach z wielkimi latarniami. Fabryka została założona w roku 1867 przez ojca obecnego właściciela. W roku 1923 na terenach fabrycznych powstały nowe budynki, przez co fabryka została znacznie powiększona. Firma „D. Czwiklitzer” nie poprzestaje na wyrobach mydeł domowego użytku, wyrabiając również tak zw. mydła aromatyczne specjalnej marki, jak: Mydło z lwami C. Z. W., proszek mydlany w najrozmaitszych gatunkach i specjalność fabryki — środek do prania „Perfix”. Płatki mydlane f-my „D. Czwiklitzer” cieszą się w całej Polsce najlepszą opinią i śmiało mogą konkurować z tego rodzaju artykułami produkcji zagranicznej nie tylko co do jakości, ale również co do ceny. Znane są również w całej Polsce mydła toaletowe tej firmy jak: „Konwalja”, „Lawendel”, „Elegant”, „Fortuna”. Fabryka ma filje w Warszawie, Krakowie, Lwowie, Łodzi i Lublinie.

486

Na wystawie Gospodarczo-Spożywczej w Katowicach znana firma „Eryk A. Kollontay”, Fabryka Chemiczna, Katowice-Brynów, wystawiła w pięknym, ze smakiem urządzonym pawilonie swoje pierwszorzędne wyroby, jako to: „Mydło-Alabaster” proszek mydlany „Boraksil” i środek wybielający „Kollontay”. Firma rozdała zwiedzającym wystawę paniom kilkadziesiąt tysięcy prób w oryginalnych opakowaniach.

Komisja Konkursowa wystawy odznaczyła wyroby firmy „Eryk A. Kollontay” najwyższą nagrodą — Złotym Medalem.

487

Zagadka konikowa.

Ułożyła Lena.

la	lą	ko	bie	Sy	na,	Dla	ta	mój	krwa	go
so	mi	zo.	ka	ła,	gał	nu	Miecz	te	kich	sy
ob	że	Zwia	przez	ko	so	Nie	ny.	byś	dzi	wą
tra	bił	no	Sy	nia	a a	w prze	twym	le	nu!	z gry
krwi	twarz	bło	szyb	sił	c c	ko	miał	go	spla	siaj
za	tak	nu	i k k l l l l m m o	ó ó r r r r s s s s		po	zot	cze		
tny?	we	ko,	tem	ko!	w w	I	na	nie	twarz	mio
mnie	twój	za	mój,	mat	y y	ta	nu!	le,	mu-	czar
go	smu	ko	mat	bi	sy	czo	miecz	ki	ny	nie
syn	On	teś	Dla	mat	O	na	so	zają?	wo	od
tak	te	ko!	nia!	Jes	ła,	O	ny?	ra	we	ska

W zadaniu konikowem uporządkować urywek z jednej z ballad J. Słowackiego. W krzyżu uporządkować litery tak, aby poziomo i pionowo dały dwa imiona słowiańskie.

Metagramy.

Ul. M. Sławnicki.

Dla każdego z podanych niżej trzech metagramów wyszukać należy wyraz, w którym kolejna zmiana pierwszej litery zmieni jego znaczenie.

1.
B — opowiada Jan siwy,
G — sławy płomyk z oliwy,
J — tytuł „pana” godziwy,
W — czynią zwykle sprzeciwy.

2.
H — Jontkowe marzenia,
K — nie jest bez korzenia,
M — słodka do jedzenia,
S — godna jest zwiedzenia.

3.
G — dla gości biesiada,
L — gorące je zjada,
M — pleć piękna mieć rada,
W — to żywioł nielada.

Rozwiązanie zagadki powyższej należy nadsyłać do dnia 12. listopada br. wraz z zał. kuponem.

Za trafne rozwiązanie zagadek redakcja „Światowida” przeznaczona jako nagrodę w drodze losowania

materiał na szlafroczek.

Rozwiązanie zagadki z nr. 42:

Kapelusz, knurczek, korupcja, kochanek, kawatyna, konwalia, krzyżec
Kameduli, kapeador, konserwy, kaftanik, Kałwarja, karabela, kalikant
krepinki, koneksja, karnawał, Kornelja, karonada, kristyra, Kiejdany
Kurytyba, kanonada, komandor, kopiejka, kompakty, karambol, kulawiec
kargador, Karlsbad, krajopis, kopalina, Kałahari, kaligraf, kalambur
kaloryka, krakuska, kryjomie, kanclerz, kałarasz, kałamarz, krawatka
korporał, kryjówka, kameleon, kazamaty, kardynał, kontować, kryzować
kuratela, kabestan, kadzidło, kantorek, kamaryla, Kolumbia, Kennebec
kaszkiel, krochmal, karacena.

Trafne rozwiązanie nadesłali:

A. Rusiuko, Stanisławów. H. Mokrzycka, Drohobycz. F. Jesionowska, Poznań. S. Michalski, Sianki. E. Czajka, Sianki. L. Osteki, Sianki. J. Kochański, Stanisławów. Fr. Bekielewski, Suwałki. A. Frucht, Głębokie. Cz. Kozłowski, Warszawa. M. Fojcikowa, Rożdżeń. „Maryśka” z Kartuzi. Wł. Gwoździński, Jasio. J. Lewicki, Stanisławów. J. Kwiekowa, Dobrzeliń. H. Opiełński, Sroda. A. Pełkertowna, Poznań. St. Cieniński, Poznań. E. Kargeowa, Poznań. W. Widuchowska, Katowice. D. Herbstmanówna, Warszawa. K. Borkowa, Srem. R. Dutkiewiczówna, Warszawa. G. Koneczny, Sandomierz. D. Poromska, Leszno. Malinko, Tarnopol. F. Krukowski, Przemyśl. G. Broniewska, Bydgoszcz. Gostyński, Wejherowo. W. Modrzejewska, Lubawa. A. Staniewski, Piotrków. Wł. Orszanski, Przemyśl. Z. Zahorska, Kalisz; inne rozwiązania były błędne. W losowaniu o nagrodę za trafne rozwiązanie zagadki z numeru 42, los padł na p. Krukowski z Przemyśla. Redakcja „Światowida” przesyła mu nagrodę w postaci praktycznego kompletu kuchennego w najbliższych dniach pocztą.

Nowości filatelistyczne.

Szwajcaria wydała dla pocztowego biura Ligi Narodów, które posiada osobny urząd pocztowy, nowy znaczek o wartości 5 centów w kolorze fioletowym, na papierze żółtym. Znaczek posiada nadruk „Societe des Nations”. Holandia uzupełniła istniejącą serię z portretem królowej Wilhelminy, nowym znaczkiem o wartości 7 1/2 centa w kolorze niebiesko fioletowym, na papierze zwykłym, ząbkowanie 11 1/2. (Biuro filatelistyczne Jerzy Krzyżanowski Łódź, Andrzeja Nr. 4.)

KUPON do losowania nagrody za rozwiązanie zagadek w nr. 45. z dn. 5. listopada 1927 r.

FILATELIŚCI!

Niezwykła okazja! Niezwykła okazja!

Dla wszystkich zbieraczy.

Bardzo ładna kolekcja znaczków, złożona z 2222 znaczków

całego świata, wysoka wartość katalogowa około 1500 f. anków

„VENUS”

150 znaczków Austrii, każdy znaczek inny, ładnie reprezentowane
100 „ Belgii, piękny wybór, każdy inny, stemplowane
150 „ Niemiec, kompletne serie, przedwojenne i wojenne,
150 „ Polski, kompletne serie, opłata, dopłata i służbowe,
100 „ kolonji francuskich, każdy inny, wiele nowości i t. d.
25 „ Bośni, każdy inny, wiele obrazkowych,
25 „ Bułgarii, stemplowane,
25 „ Litwy Środkowej, kompletne serie, czyste i stempl.
25 „ Zagłębia Saary, obrazkowe i nadrukowe każdy inny,
25 „ Ameryki, stemplowane, każdy inny,
50 „ Czech, kompletne serie, wszystkie stemplowane,
50 „ Gdańska, kompletne serie, czyste i stemplowane,
50 „ Ukrainy, każdy inny, wiele rzadszych,
75 „ Rosji i Bolszewji, każdy inny wiele serji kompl.,
20 „ Rumunii, wszystkie stemplowane, każdy inny,
20 „ Czarnogórze, każdy inny, wszystkie czyste,
20 „ Brazylii, każdy inny, stemplowane,
10 „ Lotwy, w tem czerwony krzyż, na papierze banknot,
10 „ Australji i kol. angielskich, każdy inny,
15 „ Indji holenderskich, każdy inny, stemplowane
7 „ Wenezueli, pełna serja, nieużywane,
1000 „ mieszanych, całego świata, najmniej w 300 gatunkach
120 „ bezpłatne premjum znaczków całego świata, każdy znaczek inny, wszystkie stemplowane,

2.222 znaczków razem, co stanowi dużą kolekcję o wartości 1500 franków

tylko za 50.— zł. plus opłata pocztowa 1-50

Korzystajcie z okazji dopóki zapas starczy

Wysyłka znaczków po otrzymaniu należności. Za pobraniem

wysyłamy tylko po otrzymaniu zł. 1-30 na porto. Wpłaty do P. K.

O. w Warszawie na konto Nr. 60.742 lub przekazem pocztowym.

Ukazał się w sprzedaży nasz ostatni cennik-katalog Nr. 9 znaczków polskich i zagranicznych w serjach i pojedynczo. Katalog opracowany jest podług najnowszych źródeł i podaje wszystkie bez wyjątku znaczki polskie i gdańskie pojedynczo i w serjach z uwzględnieniem kolorów, ząbkowań i papieru. Zagraniczne w serjach i gotowych pakietach. Wydanie eleganckie na kredowym papierze, liczne odbitki klisz.

Niezbędny dla każdego polskiego zbieracza!

Cena 2-50 zł. za pobraniem 3-50 zł.

Biuro filatelistyczne „Esperantista Filatelejo”

Jerzy Krzyżanowski, Łódź, Andrzeja 4.

DZIECKO wtedy tylko może być wesołe i zdrowe, jeżeli jego bielizna, pieluszki, pościel, kaftaniczki, pończochy, sukienki, etc., etc., są stale czyste i miękkie. Częste pranie, nie jest racjonalnem praniem, o ile się nie pierze starannie i odpowiedniem mydłem. Otóż zwyczajne mydło należy raz na zawsze odrzucić, gdy chodzi o upranie tego rodzaju rzeczy, które powinny zachować do końca idealną puszystość i miękkość. Jedynie LUX jest niezawodnym, ponieważ jest idealnie czystem mydłem bez szkodliwych gryzących domieszek.

Uwaga!

Wzamian za zwrócony nam kupon wyślemy gratis próbkę Lux'u wystarczającą na próbne pranie oraz ilustrowaną broszurę o Lux'ie.

PRÓBKA DARMO

KUPON. Do „Sunajt” Spółka Akcyjna, Skrzynka Poczтовая 479, Poczta Główna, Warszawa.—Upraszam o bezpłatne przesłanie mi próbnego pakietu Lux, wystarczającego na próbne pranie.

Imię i nazwisko

Adres

I.K.C.32. (Uprasza się o wyraźne pisanie.)

Sunajt Spółka Akcyjna, Warszawa.

488

CZYTELNIKÓW I PRZYJACIÓŁ

„ŚWIATOWIDA”

UPRASZAMY O POWOŁYWANIE SIĘ PRZY ZAKUPACH NA OGŁOSZENIA „ŚWIATOWIDA”

ZADAĆ W WIEKSZYCH SKŁADACH PRZEBORÓW FOTOGRAFICZNYCH

360

H U M O R.

Ile koni jest na tym obrazku?

Odpowiedź: 45 w wozie, 1 pod jeźdźcem, a 1 w ... parówkach.

Sprytny słuchacz koncertowy.

— Czemu pan tak długo bije oklaski, przecież ona tak marnie śpiewała.
— Właśnie dlatego, dopóki będę bił oklaski, nie będzie mogła śpiewać.

U lekarza.

— Że pan na lewe ucho gorzej słyszy, to dlatego, że pan ma w tym uchu błonę bembekową pękniętą.
— Ale panie doktorze, przez to pęknięcie powinien mnie głos właśnie dochodzić.

Zakłopotana deputacja.

— Musicie panowie złożyć pisemne podanie, jakie może wam wygotować kierownik szkoły...
— No, prawda, ale kiedy my właśnie chcielibyśmy prosić o zmianę kierownika naszej szkoły...

Alboril

Alboril
samodziałający
środek do prania

pod gwarancją wolny
od chloru i innych
szkodliwych składników
zawiera

50%
czystego jednego mydła

FABRYKA CHEMICZNA
P. STRAHLISKA
Sopot, ul. 9/51

**SAMODZIAŁAJĄCY
ŚRODEK
DO PRANIA!**

„GENIVIZ”

Ach tak, siostró droga - "4711"!

Jak cudownie ożywia i odświeża! Nigdy nie mogłam obejść się bez "4711", obecnie zaś podczas tych męczących dni choroby szczególnie odczuwam jej dobroczynne działanie.

Jedynie prawdziwa z marką ochronną "4711" (Etykieta Niebiesko-Złota). Wyrabiana od r. 1792 według własnego oddawna wypróbowanego oryginalnego przepisu zawsze tej samej niedoścignionej dobroci. 279

& 4711 Eau de Cologne

Gener. Zast. na Rzplitą Polską: Zygfryd Bochner i Ska, Dziedzice.

CRÈME MOUSON

Wdzięk i powab młodzieńczo-świeżej i delikatnej cery osiąga się i zachowuje przez codzienne używanie wyrobów Crème Mouson. Łagodne mydło Crème Mouson oczyszcza w delikatny sposób najwrażliwsze części ciała, a Crème Mouson usuwa wszelkie wady cery i przykry połysk twarzy. Po użyciu Crème'u Mouson skóra staje się miękka i gładka, jak aksamit oraz olśniewająco piękna.

MYDŁO CRÈME MOUSON

WYBREDNI PANOWIE ?

używają nowoczesnych prezerwatyw światowej marki „Primeros” (oryginalne), bo sterylizowane i antyseptycznie impregnowane (patent!), nieczuwalne w użyciu (ostatni) wyraz postępowej fabrykacji! i niezawodne (2-letnia gwarancja!)

1 tuz. „Extra”, przezroczyste	12
1 „Supra”	14
1 „Luxus”, różowe	16
6 szt. sortyment próbny	7

Wysła prywatnym dyskretnie (też półtuzinami!) za przedpłatą lub za pobraniem Józef Gazda. Warszawa 1. Skrytka 687. Ciekawe prospekty — po nadesłaniu porta. 483

Pola Negri

UŻYWA STAŁE

DO NABYCIA w APTEK., DROG. i PERFUMERJACH 477

Bezkonkurencyjny

„OLLA”

jedyna istniejąca niedościgniona marka światowa, udowodniona zupełna gwarancja za każdą sztukę. Ceny sprzedaży detalicznej za tuzin: Nr. 1203 — zł. 9.—, Nr. 1202 — zł. 5.40. 442

SENSACYJNE FOTO-AKTY Z PARYŻA.

Oryginalne zdjęcia pełne realizmu i pikanterji. Jedyne w swoim rodzaju. Serje kompletne zł. 15.— Wydanie luksusowe zł. 20.— Serja reklamowa wraz z katalogiem specjalnych artykułów paryskich zł. 10.— wysła za uprzednim wysłaniem gotówki Firma „Diane” Bureau 1X. Boite Postale 8, Paris 9. 461

PEPERMINTH Simon'a

OD POŁ WIEKU POWSZECHNIE ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

Darmo!

zajmujący cennik najpewniejszych i najlepszych w świecie prezerwatyw — niebywale i niewidziane nowości! z 2 wzorami za zł. 1; z 3 wzorami za zł. 1.20 — z całą kolekcją wszystkich gatunków za zł. 2; z prowincji w znaczkach pocztowych — tuzin zł. 4.6, 9 i 12 wysyłka poczt. zupełnie dyskretnie Perfumierja FEDERA Lwów — Sykstuska L. 7 dom własny. 431

Przezorna gospodyni

używa tylko mydła

„Jeleń-Schicht”

Tanie przez swą wydajność

Kto pragnie dowiedzieć się, co się w świecie dzieje, niechaj czyta i abonuje najpoczytniejszy w Polsce dziennik

LUSTROWANY KURYER CODZIENNY

który, dzięki rozległej sieci korespondentów, podaje depesze z całego świata z dziedziny polityki, gospodarki, sportu, kultury itd. Adres: Kraków, Wielopole 1.

WOBEĆ NIEZWYKŁEJ POCZYTNOSCI

„ŚWIATOWIDA”

DOCIERAJĄ OGŁOSZENIA, ZAMIESZCZANE W NASZYM TYGODNIKU DO WSZYSTKICH ZAKĄTKÓW POLSKI.

KONJAKI WHISKY

Winkelhausen

RUMY ARAKI

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE, ZAŁ. 1846.

ODNOWIENIE WSPANIAŁEGO OBRAZU.

W kaplicy Zygmuntowskiej w Katedrze na Wawelu znajduje się jedno z najwybitniejszych dzieł obcego malarstwa w Polsce, wspaniały tryptyk Hansa Dürera (brat sławnego Albrechta, ur. 1478, malarz nadworny królów polskich Jana Olbrachta, Aleksandra i Zygmunta Starego). Z tego tryptyku podajemy tutaj — po bardzo umiejętnej restauracji obrazu przez pp. St. i K. Pochwalskich, co dopiero ukończony — przepyszny fragment, przedstawiający „Chrystusa u bram piekiel.”

Ag. fot. „Światowida”, na pl. „Alfa”.

„Światowid” wychodzi w każdą sobotę w Krakowie — Poznaniu — WARSZAWIE — Lwowie i Wilnie.

Prenumerata kwartalna : 12.50 złotych ; zagranicą 15 złotych — Cena ogłoszeń za wiersz 1 mm 40 groszy. Nadesłane 1 złoty. Między tekstem redakcyjnym 2 złote. Redakcja i Administracja: Kraków, Wielopole 1. tel. 11-98, 44-50, 32-92 Oddział w Warszawie ; Nowogrodzka 26, tel: 70-21 i 234-65. Numer konta P. K. O. w Krakowie 401 200.

Wydawca i naczelny redaktor: Marjan Dąbrowski — Kierownik literacki i redaktor odpowiedzialny: Dr. Józef Flach. — Kraków, Wielopole 1. — Drukiem „Ózudag” — Kraków, Wielopole 1.